

РЯТІВНІ ОБІЙМИ. ЯК МЕТОД КЕНГУРУ ДОПОМАГАЄ ПЕРЕДЧАСНО НАРОДЖЕНИМ МАЛЮКАМ

А. О. Зінченко

*Тернопільський національний медичний університет
імені І. Я. Горбачевського МОЗ України*

Недоношеність була провідною причиною неонатальної смертності в усьому світі протягом принаймні десятиліття, а тепер також стала основною причиною дитячої смертності у віці до п'яти років. У всьому світі щороку 15 мільйонів дітей народжуються недоношеними, що, за оцінками, становить близько 11 % усіх пологів. У пізніх недоношених дітей підвищений ризик розвитку респіраторних ускладнень, інфекцій, проблем з годуванням, гіпотермії та гіпоглікемії. Недоношені діти у відділенні реанімації піддаються впливу шкідливих подразників, які часто порушують і скорочують періоди їх сну. Підтримка батьків у відділенні реанімації після передчасних пологів має вирішальне значення не лише для їх власного психічного здоров'я, а й, через потенційні наслідки, для їх стосунків з немовлям та подальшого розвитку дитини. Догляд за методом кенгуру – це комплексне втручання, яке проводять для всіх новонароджених, особливо для недоношених дітей з малою масою тіла. Він може стати дуже розповсюдженою практикою після того як медсестри і батьки дізнаються про цю техніку та її численні переваги для передчасно народжених дітей.

SAVING HUGS. WHICH WAY A KANGAROO'S METHOD HELPS PREMATURE NEWBORNS

A. O. Zinchenko

I. Horbachevsky Ternopil National Medical University

Prematurity has been the leading cause of neonatal mortality worldwide for at least a decade, but nowadays it is also the leading cause of infant mortality under the age of five. Worldwide, 15 million children are born prematurely each year, which is estimated at about 11 % of all deliveries. Late premature infants have an increased risk of respiratory complications, infections, feeding problems, hypothermia and hypoglycemia. Premature babies in the intensive care unit are exposed to harmful stimuli that often disrupt and shorten their sleep periods. The support of parents in the intensive care unit after preterm birth is crucial not only for their own mental health, but also because of the potential consequences for their relationship with the infant and the child's further development. Caring for a kangaroo mother is a comprehensive intervention that is performed for all newborns, especially for premature infants with low birth weight. Kangaroo care can become a common practice after nurses and parents learn about this technique and its many benefits for premature babies.

Вступ. Передчасні пологи – це важке випробування не тільки для дитини, а й для матері. В Університетській лікарні Хеді Чакер у м. Сфаксі в Тунісі проведено дослідження, в якому взяли участь матері передчасно народжених дітей. Ці матері були більш пригніченими. Певні фактори сприяють виникненню післяпологової депресії в матерів, отже, їм потрібна конкретна підтримка [1].

Після десятиліть зростання рівня пологів у США та інших країнах кількість передчасно народжених малюків знижується. Незважаючи на таку опти-

містичну тенденцію, рівень передчасних пологів залишається вищим у США, де майже кожне восьме немовля народжується раніше, ніж в інших розвинених країнах. Профілактику передчасних пологів вважають пріоритетом охорони здоров'я через потенціал зниження захворюваності та смертності немовлят і дітей, пов'язаних із цим станом [2].

Недоношеність була провідною причиною неонатальної смертності в усьому світі протягом принаймні десятиліття, а тепер також стала основною причиною дитячої смертності у віці до п'яти років. У всьому світі щороку 15 мільйонів дітей народжу-

ються недоношеними, що, за оцінками, становить близько 11 % усіх пологів [3].

Найбільшу частку недоношених дітей (близько 75 %) становлять пізні недоношені. Пізня недоношеність зростає в останні десятиліття. У той час коли дослідження зосереджувалися спочатку на смертності та захворюваності, пов'язаних із дуже передчасними пологам, пізні передчасні пологи були предметом підвищеної уваги протягом останніх 15 років. У пізніх недоношених дітей підвищений ризик розвитку респіраторних ускладнень, інфекцій, проблем з годуванням, гіпотермії та гіпоглікемії. Смертність новонароджених, малюків грудного віку значно вища в пізніх недоношених дітей, ніж у доношених. Крім того, в пізно народжених немовлят підвищений ризик розвитку довгострокових захворювань, таких, як затримка нервового розвитку, церебральний параліч, хронічні респіраторні або метаболічні захворювання [4].

Основна частина. Сон є важливою фізіологічною потребою людини. Недоношені діти у відділенні реанімації піддаються впливу шкідливих подразників, які часто порушують і скорочують періоди їх сну. Порушення сну може негативно вплинути на клінічні результати, ріст і розвиток, а також затримати виписування з лікарні. Усе більше доказів свідчить про те, що якість сну має вирішальне значення для розвитку мозку і синаптичної пластичності та пов'язана з довгостроковими результатами розвитку нервової системи [5].

Передчасне народження дитини і госпіталізація до відділення інтенсивної терапії новонароджених є важким досвідом для батьків, і його пов'язують із симптомами депресії, тривоги та посттравматичного стресу. Підтримка батьків у відділенні реанімації після передчасних пологів має вирішальне значення не лише для їх власного психічного здоров'я, а й, через потенційні наслідки, для їх стосунків з немовлям та подальшого розвитку дитини. Рекомендується багаторівневий підхід до підтримки батьків немовлят, народжених передчасно у відділенні інтенсивної терапії, що включає рівні індивідуальної психологічної та психосоціальної підтримки, підтримки в догляді [6].

Метод кенгуру започаткували в 1979 р. колумбійські педіатри. Він оснований на постійному контакті

«шкіра до шкіри» немовляти з малою масою тіла при народженні й матері. У багатьох країнах, що розвиваються, поширився як альтернативний недорогий метод догляду за немовлятами з малою масою тіла при народженні з кількома перевагами: регулювання температури, тривале грудне вигодовування, сприяння взаємодії матері та дитини, зниження смертності. Метод кенгуру було адаптовано в європейських країнах, він полягає в щоденному контакті «шкіра до шкіри» матері та дитини протягом кількох годин. Іншою похідною від методу, що дозволяє тривалий ранній контакт матері з немовлям, є введення інкубатора в кімнату матері. Суть даних методів полягає в тому, що вони сприяють взаємодії батьків і немовлят; однак для цього потрібен кваліфікований і відданий персонал [7].

Догляд за методом кенгуру (рис.) – це комплексне втручання, яке проводять для всіх новонароджених, особливо для недоношених дітей з малою масою тіла. Він є найбільш можливим і бажаним втручанням для зниження неонатальної захворюваності та смертності [8].

Рис. Догляд за методом кенгуру.

Висновки. Догляд за методом кенгуру – це низько-технологічний недорогий метод, який може сприяти збільшенню маси тіла передчасно народжених дітей, навіть при невеликих ресурсах. Незважаючи на поточну ефективність, методу кенгуру не використовують широко через кілька перешкод, включаючи відсутність стандартизованих протоколів і брак знань про його переваги. Догляд за методом кенгуру може стати широко розповсюдженою практикою після того як медсестри і батьки дізнаються про цю техніку та її численні переваги для передчасно народжених дітей.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. L'accouchement prématuré : un facteur de risque de dépression maternelle ? / S. Ellouze, J. Aloulou, N. Halouani

[et al.] // Soins Pédiatrie/Puériculture. – 2020. – Vol. 41, No. 312. – P. 32–36. <https://doi.org/10.1016/j.spp.2019.12.008>

2. The epidemiology, etiology, and costs of preterm birth / H. A. Frey, M. A. Klebanoff // *Seminars in Fetal and Neonatal Medicine*. – 2016. – Vol. 21, No. 2. – P. 68–73. <https://doi.org/10.1016/j.siny.2015.12.011>

3. Harrison M. S. Global burden of prematurity / M. S. Harrison, R. L. Goldenberg // *Seminars in Fetal and Neonatal Medicine*. – 2016. – Vol. 21, No. 2. – P. 74–79. <https://doi.org/10.1016/j.siny.2015.12.007>

4. D. Snyers, C. Lefebvre, R. Viellevoye, V. Rigo // *Rev. Med. Liege*. – 2020.

5. Park J. Sleep Promotion for Preterm Infants in the NICU / J. Park // *Nursing for Women's Health*. – 2020. – Vol. 24, No. 1. – P. 24–35. <https://doi.org/10.1016/j.nwh.2019.11.004>

6. A multilayered approach is needed in the NICU to support parents after the preterm birth of their infant / K. Treyvaud, A. Spittle, P. J. Anderson, K. O'Brien // *Early Human Development*. – 2019. – Vol. 139. – P. 104838. <https://doi.org/10.1016/j.earlhumdev.2019.104838>

7. F. Y. Kurt, S. Kucukoglu, A. A. Ozdemir, Z. Ozcan // *Niger J. Clin. Pract.* – 2020. – Vol. 23, No. 1. – P. 26–32.

8. The effects of kangaroo mother care on the time to breastfeeding initiation among preterm and LBW infants: a meta-analysis of published studies / A. G. Mekonnen, S. S. Yehualashet, A. D. Bayleyegn // *International Breastfeeding Journal*. – 2019. – Vol. 14, No. 1. <https://doi.org/10.1186/s13006-019-0206-0>

Отримано 14.02.22